

TORONTÁLI KÖZLÖNY.

Egyesült „Felső Torontál” és „Kikindai Közlöny”.

Megjelenik hetfőn, szerdán, pénteken és vasárnap.

Hallja-e képviselő úr?

Nagy-Kikinda, 1897. okt. 26.

Hallja-e képviselő úr az őszi fagyos szél üvöltő sivitását, melynek dermesztő hidegétől alvásnak indul e buja őszi virágzó flórája?

Halljátok-e ti is, polgármester és városatyák, sivitó hangját, tomboló dörömbölését, a melylyel meg-megrázza a szélvész a torony alatti kényelmes bureauk ajtóit és ablakait?

De hogy halljátok! Elálmosított beneteket, nyugodt lelkiismeretű urakat az őszi szél és ti alusztok, mélyen alusztok, mint első alvó virágai az őszi természetnek.

Nem halljátok és nem látjátok mély álmotokban, mint hull le Kikinda város életfájáról a levél, mint tördelik le a zivatar árjai legerősebb ágait, és mint fenyegeti szép törzsét is gyökerestül kitépni és földre teríteni a bösz orkán, mely már évek óta irgalmatlanul tépdési le róla legszebb gyümölcseit.

Szomorú hírrel lepte meg városunkat a minap a hivatalos lap egyik száraz, három soros közleménye. Azt hozta hírül nekünk, hogy városunk testéről egy újabb lényeges szervet, existenciánk egyik bázisát leamputálták az által, hogy egyik szomszédos nagyközsége, Karlovát, törvénykezéssel is a török-becei járáshoz, illetve a nbecske-reki törvényszékhez csatolták s helyette két, jóval távolabb fekvő jelentéktelen és szegény kisközségeket adtak nekünk kárpótlásul. Irtózatossá csapás ez N.-Kikindára, a melynek horderejét csak az képes felfogni, a ki véres verejtékével, mindennapi munkája után a városi élet forgalmára utalt tevékenysége alapján kénytelen megkeresni nyíráját, de nem képes megérteni az, a ki egy boldog „sine curá”-ban, „procul negotiis” tölti el a sors szeszélye által néki juttatott, boldog gondnélküli helyzetét.

Már évek óta folyik zavartalanul Kikinda tönkretételének systematikus munkája. Majd Török-Kanizsa, majd Zombolya, majd más körülöttünk fekvő jelentéktlenebb város vagy falú érdekében vittek el tőlünk hivatalokat, majd pedig mindenféle, a szükség által nem indokolt vicinális vasúttal terelték el tőlünk a kereskedelmi és piaci forgalmat, és mi mindezt tétlenül nézzük, egyetlen egy lépést sem téve a fájdalmas testesonkítások megakadályozására, vagy a szenvedett vérvesztés meg megfelelő pótlására, még csak nem is tudunk mindezekről, a mignem egy szép reggelen csak arra ébredünk narkotikus álmunkból, hogy testünkön megint csak levágtak egy lényeges szervet.

Nincs senkink sem, a ki velünk és érdekeinkkel törődne, pusztulásunkban magunkra vagyunk hagyatva, megrottóink kikacagnak, s így készül

megvalósulni azon magasztos terv, a mely ellen vezetőink látszólag tiltakoznak hogy Nagy-Kikindából, a néhai kerület virágzó székhelyéből és most még névleg rendezett tanácsú városból egy falusi község fog csak megmaradni, mivel ügyeinek önálló vitelére sem a megfelelő anyagi, sem a szellemi tényezőkkel többé nem rendelkezik.

Pedig hát joggal kérheti bárki is, kellett-e mindennek úgy történnie, a hogy történt? Volt-e arra elfogadható indok és szükség, hogy egy amúgy is süllyedő várost, a melyről némelyek előszeretettel hangoztatják, hogy fontos pozíció, egyrészt teljesen tönkretegyük, másrészt egy szomszéd és érdekeinek százezer szálaival hozzánk kapcsolt és reánk utalt nagyközségeket is érzékenyen „ártsunk”? E kérdésekre lehetetlen a megnyugtató felelet.

Talán a távolság vagy közelség érdeke követelte a cserét? A vasúttal bíró Karlova hét kilométerrel fekszik közelebb hozzánk, mint N.-Bikács, a mely bennünket járatlan utaink miatt az év legtöbb szakában meg sem közelíthet.

Talán a közgazdasági érdek, Karlova egész lakossága évtizedek óta a mi pénzügyeinktől és kereskedőinktől felelő szükségletét; most persze a hiteltek könyv elvitelére által az ott lévő tőkék a dolog természeténél fogva be fognak vonatni, a mi egyrészt Karlova lakosságának gazdasági tönkrejutásával, másrészt pénzügyeink sorsának megpecsételésével egyértelmű.

Talán a törvénykezési érdek? Vajon nem jobban győzné a nagyszámú karlovai jogkeresők ügyeinek elintézését a nagy személyzettel bíró, kitűnő színvonalon álló itteni járásbíró és telekkönyv, mint a török-becei kis járásbíró, már most is nehézkesnek ismert ügyvitelével?

És vajjon olcsóbb-e és könnyebben elérhető-e a nagybecskereki törvényszék mint felebbviteli és büntető bíróság, a karlovaikra nézve, mint a mienk?

Talán a közigazgatási érdek? Hát nem-e volt eddig is non-sens Karlovának tőlünk való eddigi közigazgatási különállása, és nem-e látszott kézzel foghatólag indokoltabbnak a helyzet alapján Karlovának közigazgatási visszacsatolása?

De ne folytassuk az indokolást; hiszen nem a mi feladatunk ezt tenni, s különben is késő már a védekezés, mert arra hivatott tényezőink mulasztása folytán megtörtént dologgal, egy megmásíthatatlan ténynyel állunk szemben. Mi csak mélyen sajnálkozhatunk, és keservesen panaszkodhatunk azoknak magatartása miatt, a kik chinai indolenciával nézik systematikus tönkrejutásunkat, és ha megkérdezzük magunktól, hogy megérdemeltük-e mi ezt? — Ugy lelki-

ismeretünk igaz szava azon kiméletlen feleletet adja nekünk, hogy igenis, megérdemeljük sorsunkat, nem vagyunk jobbra méltók! Hogy miért? — arra feleljen ki-ki saját ítélő képessége szerint.

— A katolikus autonómia. Vaszary Kolos hercegprimás már szétküldte a meghívókat, amelyekkel a katolikus autonómiát szervező kongresszust november 11-ikére hívja egybe.

HIREK.

Nagy-Kikinda, 1897. okt. hó 26.

A torontáivármegyei orvosok közgyűlése. A torontáivármegyei orvosok vasárnap tartották közgyűlésüket N-Becskeken, a melyen a nyugdíjegylet megalakítását elhatározták. Az orvosok ezen határozata nagy lelkesedést keltett a közgyűlésen és pedig méltán, mert a torontáli orvosok az elsőek az országban, kiknél a nyugdíj ügy eszméje konkrét formát öltött és kik ezen eszmét meg is valósították. A közgyűlésről a következőket írják:

A közgyűlésre főleg a vidéki körorvosok szép számmal jelentek meg s 10 óra körül már élénk mozgás volt a szépen megtelt vármegyei székház disztermében kimutatva ezzel a tárgyalandó ügynek fontosságát.

Dr. Plechl elnök kifejezte megelégedését a kartársaknak szép számban való megjelenése felett, megállapította a közgyűlésnek alapszabályszerű határozatképességét és felhívta a közgyűlést, hogy a nehéz és fáradságos munkában segítségére legyenek s kérte a tagokat határozataikat lehetőleg egyhangúvá tenni, hogy ezen fontos ügy, melyet a közgyűlés tárgyalni hivatott, akadálytalanul létesüljön.

Dr. Fialowszki Béla titkár részletes és hosszú jelentését adta elő, melyben felsorolta az egyleti életben a mult közgyűlés óta történeteket s végül áttért a nyugdíj ügyének historikus fejtegetésére. Ebből kiemeljük, hogy a nyugdíj egylet alapszabályai hosszú és fáradságos előtanulmányozás után alkottattak meg s annak díjtételei előzetesen matematikai számítások révén lettek megállapítva s ezen díjtételeinek folyamánai az alapszabály többi rendelkezései. Az alapszabály tervezete előzetesen egy e külön célra alakult bizottság tárgyalta s azokat csekély módosítással a közgyűlés elé viendőnek jelezte. Végül kiemelte a titkár, hogy az egyesületnek 112 rendes, 2 pártoló és egy tiszteletbeli tagja van.

A közgyűlés azután az alapszabálytervezetet elfogadta s azt a belügyi kormányhoz felterjesztetni rendeli. Dr. Plechl Sziárd elnök erre a határozatot kimondja, mely szerint az alapszabály jóváhagyás végett a belügyi kormányhoz fel fog terjesztetni. Ezen kijelentést viharos éljenzés követte.

Ugy a közgyűlést megelőző este, mint a közgyűlés után az orvosok a kaszinói étteremben gyűltek össze s élénk vidám hangulatban tárgyalták az eseményt. Felköszöntőkben sem volt hiány, s ezekből bőven kijutott az egylet vezetőinek.

A járási hitelszövetkezet. Gró b Béla járási főszolgabíró, hétfőn értekezletre hívta össze a járásához tartozó községek jegyzőit annak megbeszélése céljából,

